

6. ARCHITECTONISCHE EIGENAARDIGHEDEN.

Onder deze rubriek wordt u wegwijs gemaakt in de architectonische bijzonderheden die onze kerk biedt. Bij binnenkomst van onze Sint Christoforuskerk zijn de pilaren heel dominant aanwezig. De plaats waar het altaar staat wordt de viering genoemd. Deze ruimte wordt geflankeerd door vier markante pilaren. De functie en de symboliek van deze markante pilaren zijn belangrijk voor het gebouw en zijn beleving.

Het koor, priesterkoor of hoogkoor is in de westerse bouwkunst de ruimte van een kerk waar zich het hoofdaltaar bevindt. Andere namen zijn sanctuarium en presbyterium. Meestal is een kerk met het koor naar het oosten gericht, omdat dit de richting is waar de zon opkomt en omdat Jezus Christus wordt gezien als de **Sol Oriens** het '**Licht van de Wereld**', de '**Zon der Gerechtigheid**' volgens Johannes 8, 12 en Maleachi 3, 20. Het is ook het oosten waar Jezus volgens de Bijbel zal terugkeren om de levenden en de doden te oordelen Matteüs 24, 27. De Sint Christoforuskerk daarentegen is een kwartslag gedraaid omdat de ruimte tussen de bestaande bebouwing niet voldoende was van Oost naar West, dus hier is sprake van

Noord naar Zuid. In 1963 tijdens het Tweede Vaticaans concilie met Paus Johannes de 23ste is modernisering van de Kerk ingevoerd. Openheid naar de bevolking diende een kenmerk te worden van een gemoderniseerde kerkgemeenschap. Dat werd uitgedrukt door een gebiedende beelddispraak om 'de ramen en deuren van de Kerk open te zetten'. Het altaar werd dichterbij de bevolking gehaald en de priester met zijn gezicht naar de parochianen.

Het altaar werd geplaatst midden tussen de vier markante pilaren. Vier belangrijke pilaren zijn de steunpilaren van het dak van de Sint Christoforuskerk. Deze pilaren zijn krachtig en stralen een massiviteit uit, worden symbolische vergeleken met de vier evangelisten, zij die het Christelijke evangelie via de schrift verspreidden; het levensverhaal van Jezus Christus in het Nieuwe Testament van de Bijbel. Deze evangelisten staan bekend als Matteüs, Marcus, Lucas en Johannes.

Mattheüs

Marcus

Lucas

Johannes

Naarmate de kerkarchitectuur zich verder ontwikkelde werd ook meer symboliek in de architectuur gelegd: naast de kruisvorm van de kerk moest het koor en de apsis, waar het hoofdaltaar is geplaatst, in de lengterichting omgeven zijn door twaalf pilaren.

Zij symboliseren de twaalf apostelen. De vier pilaren staan elk op een hoek van de kruising, ook wel viering genoemd.

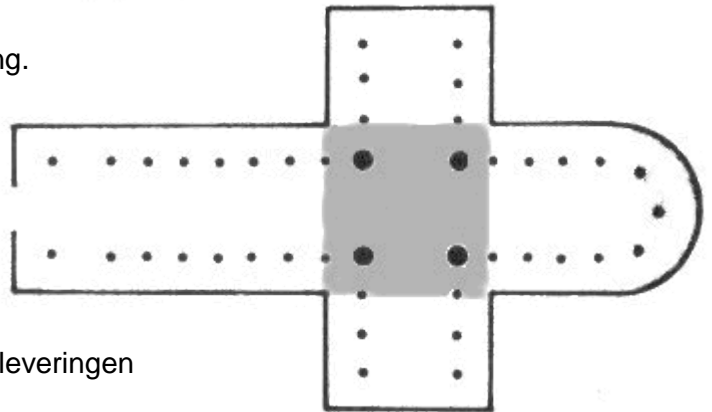
Het was gebruikelijk dat monniken elkaar psalmen en hymnen toezingen vanaf de vier pilaren. Het symbool van de windstreken. Hieruit is ons begrip 'koor' als aanduiding voor een groep mensen, die in samenzang zingen, ontstaan. Extra aanduiding in de beeldende kunst worden deze vier evangelisten sinds de 4^e eeuw niet alleen afgebeeld in de vorm van menselijke gedaanten, maar ook als symboolgestalten. Dit laatste werd geïnspireerd door de visioenen in de Bijbelboeken Ezechiël 1 en Openbaring 4.

1. De apostel Mattheüs als engel- of als mens.
2. De apostel Marcus als leeuw
3. De apostel Lucas als stier- os of als een kalf,
4. De apostel Johannes weergegeven als adelaar.

De weergave van deze symboolfiguren zijn prachtig uitgesneden en prijken op de vier hoeken van onze preekstoel in de Sint Christoforuskerk.

Het punt waar de pilaren staan: zie de tekening.

De plaats in een kerk waar het schip en de dwarstransepten elkaar kruisen of doorsnijden wordt de **kruising** of de **viering** genoemd. Dit deel van de kerk wordt viering genoemd omdat deze ruimte in de plattegrond een vierkant is. Als handleiding voor onze kerk, u wandelt en kijkt rond dan treft u de omschreven wetenwaardigheden aan die in de laatste 6 afleveringen zijn omschreven.

Hans van Kampen,
Architectuurhistoricus